

Міністерство освіти і науки України  
Національний університет водного господарства та  
природокористування  
Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури  
Кафедра архітектури та середовищного дизайну

**03-08-101М**

## **МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ**

до виконання кваліфікаційної магістерської роботи  
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня  
за освітньо-професійною програмою «Архітектура та  
містобудування» спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»  
денної форми навчання

Рекомендовано  
науково-методичною радою з  
якості ННІБА  
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Рівне – 2023

Методичні вказівки до виконання кваліфікаційної магістерської роботи для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Архітектура та містобудування» спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» денної форми навчання [Електронне видання] / Михайлишин О. Л., Ричков П. А. – Рівне : НУВГП, 2023. – 17 с.

Укладачі: Михайлишин О. Л., д.арх., проф., зав. кафедри архітектури та середовищного дизайну; Ричков П. А., д.арх., проф. кафедри архітектури та середовищного дизайну.

Відповідальна за випуск Михайлишин О. Л., д.арх., проф., завідувачка кафедри архітектури та середовищного дизайну.

Керівник групи забезпечення  
спеціальності  
191 «Архітектура та  
містобудування»

д.арх., проф. Михайлишин О. Л.

© О. Л. Михайлишин, П. А. Ричков, 2023  
© НУВГП, 2023

## ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
1.1. Вимоги до кваліфікаційної роботи (КМР).....	3
1.2. Вибір теми КМР.....	4
3. Завдання до виконання атестації КМР.....	6
4. Зміст основних розділів КМР.....	7
4.1. Графічна частина.....	7
4.2. Пояснювальна записка.....	9
5. Методика виконання основних розділів КМР.....	12
5.1. Керівництво дипломним проектуванням.....	12
5.2. Послідовність та етапи виконання основних розділів КМР.....	12
7. Підсумкова атестація.....	15
8. Література.....	16

## 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

### 1.1. Вимоги до кваліфікаційної магістерської роботи (КМР)

Кваліфікаційна магістерська робота є випускною кваліфікаційною роботою здобувача вищої освіти, за результатом захисту якої Екзаменаційна комісія присвоює йому кваліфікацію магістра архітектури та містобудування.

Виконання КМР ґрунтується на всьому комплексі дисциплін з навчальних планів підготовки бакалаврського та магістерського рівнів. Кваліфікаційна робота повинна продемонструвати поглиблене бачення сучасних проблем архітектури і архітектурного проектування, фундаментальність знань, що відповідають сучасному рівню розвитку архітектурознавства, високу професійну культуру.

Дипломне проектування є необхідним і істотним етапом підготовки випускника до професійної діяльності, у тому числі, в галузі науки і освіти.

## 1.2. Вибір теми КМР

Зміст КМР включає пророблення однієї з актуальних для сучасної теорії архітектури або архітектурного проектування творчих тем, що мають як обов'язкові частини дослідницьку і проектну складові.

Перша, дослідницька, частина роботи, крім новизни теми, повинна продемонструвати інноваційний підхід до її вивчення, авторське бачення способу чи методики реалізації дослідницьких задач у проектну концепцію. Дослідження може бути виконане як передпроектний аналіз складного об'єкта проектування одного з ведучих аспектів, що впливають на творчу позицію архітектора-проектувальника.

Критерії вибору теми магістерської роботи: актуальність і новизна, відповідність профілю спеціальності, проєктивність, яка пов'язана з необхідністю пророблення варіантів проектного моделювання об'єкта чи розробки методики проектування в складній містобудівній ситуації.

Тему КМР пропонує студент або випускаюча кафедра. Тему КМР може запропонувати кафедра, виходячи зі спрямованості тематики держбюджетної науково-дослідної роботи (при її наявності), та розробки пошукових тем з використання сучасних проектних технологій з метою вироблення найбільш оптимальних варіантів проектних рішень та ін. При затвердженні теми також враховується творчий потенціал студента, досвід курсового проектування, досвід участі в роботі студентських наукових гуртків тощо.

За поданням завідувача кафедри архітектури тема затверджується наказом ректора по університету після попереднього розгляду на кафедрі. Тематика КМР, як правило, має відповідати основним напрямкам наукової діяльності випускової кафедри. При обранні теми КМР можуть враховуватися також замовлення зацікавлених організацій архітектурного профілю – проектних, проектно-виробничих, науково-дослідних, управлінських тощо.

При закріпленні теми КМР за кожним магістрантом можуть враховуватися також потреби регіональної архітектури, попередні здобутки та напрацювання студента під час навчання, зокрема в його доповідях на студентських наукових конференціях, семінарах тощо.

Важливою передумовою для оптимального визначення теми КР мають слугувати також матеріали, зібрані магістрантом під час проходження практик: науково-проектної – у 2 семестрі та переддипломної – у 3 семестрі.

Відповідно до сформованих традицій науково-дослідної діяльності випускової кафедри архітектури та середовищного дизайну пропонується формувати тематику КР згідно наступних напрямів та розділів:

№	Напрямок	Тематичні розділи
1	Історія архітектури та містобудування	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Розвиток окремих міст та населених пунктів</li> <li>2. Формування архітектурних комплексів та ансамблів, їх регіональні особливості</li> <li>3. Творчі біографії видатних архітекторів України</li> <li>4. Дослідження окремих пам'яток архітектури та містобудування</li> <li>5. Методика та принципи пам'ятко-охоронних робіт в архітектурі</li> </ol>
2	Теорія та методологія Архітектурно-містобудівного проектування	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Соціально-філософська проблематика в архітектурі та містобудуванні</li> <li>2. Теорія та критика архітектурного формотворення</li> <li>3. Функціонально-типологічні принципи архітектурного проектування</li> <li>4. Сучасна сакральна архітектура</li> </ol>

Вибору конкретної теми КМР має передувати вмотивоване обґрунтування її соціальної та професійної актуальності, значимості для архітектурної науки, методичної та практичної цінності. Обґрунтування теми дослідження може спиратися на програмні документи міжнародних організацій, на загальнодержавні та регіональні програми в Україні, на конкретні позиції перспективного розвитку населених пунктів, на актуальні завдання по охороні і популяризації історико-культурної та архітектурно-мистецької спадщини, на відповідні завдання наукових розробок університету тощо.

Важливою складовою частиною обґрунтування теми КМР є якомога чіткіше визначення її меж: хронологічних (для історичного аналізу), типологічних (для функціонального аналізу), просторово-географічних (для аналізу регіональних особливостей), стилістичних

(для аналізу групи об'єктів, поєднаних стилістичною єдністю), таксономічних (для об'єктів з усталеними фізичними параметрами) тощо.

Особливу увагу слід приділити формулюванню теми. Воно не повинно бути занадто узагальненим, неконкретним (наприклад: «Церкви Волині»). Слід, однак, по можливості уникати і занадто громіздких, багатослівних формулювань (на кшталт: «Локальні особливості архітектурної пластики барокових бань в дерев'яних церквах Волині та використання їх морфологічних трансформацій в сучасному сакральному будівництві»).

### **3. ЗАВДАННЯ ДО ВИКОНАННЯ КМР**

Завдання до виконання КМР складається відповідно до індивідуального плану навчання студента, затверджується завідувачем кафедри і наказом ректора університету. Підготовку завдання до виконання КМР здійснює керівник, підписують – магістрант, консультанти, керівник.

Вихідні матеріали для розробки проєкту - топографічна підоснова, обмірні креслення, історичні графічні матеріали, проєктні матеріали по конкретному типу об'єктів, використовувані при розробці теми, представляє студент. Збір матеріалів для дипломного проєктування здійснюється у період виконання ним курсових проєктів за темою магістерської роботи, проходження проєктної і переддипломної практик.

Відповідно до наявних вихідних даних, керівник і магістрант складають завдання на виконання атестаційної магістерської роботи. Програма виконання роботи, що виступає в якості остаточного і детально сформульованого завдання, повинна містити обґрунтування обраної теми з погляду її актуальності, новизни, опис методики, стосовно до змісту роботи і до наявних вихідних даних.

### **4. ЗМІСТ ОСНОВНИХ РОЗДІЛІВ**

## **КМР**

Кваліфікаційна магістерська робота складається з двох частин – пояснювальної записки (текстової частини) і проектної (графічної частини). Матеріали текстової частини (таблиці, графіки, результати натурного обстеження та ш.) містяться у відповідних розділах пояснювальної записки. Матеріали проектної частини подаються графічно на 8-10 планшетах формату А0 (1200 x 840 мм) або на аркуші відповідної площі (висотою не більше 1600 мм).

### **4.1. Графічна частина**

Графічна частина КМР включає: найважливіший фактографічний матеріал, аналітичні схеми і діаграми, вихідні дані, результати дослідження і концептуальний проєкт. Компонування графічного матеріалу і техніка виконання залежать від теми роботи, характеру вихідних даних, передбачуваних результатів, проектного рішення, ідеї графічної подачі.

Наукова частина експозиції має складати не менше 50% від загального обсягу креслень.

Наприклад, графічна частина кваліфікаційної магістерської роботи на тему: «Композиційний каркас історичного міста» містить:

1. Аналітичні схеми послідовних історичних етапів формування просторової структури міста і поетапного формування його ансамблів.

2. Графічну реконструкцію силуету і панорам міста з головних транспортних магістралей.

3. Генеральний план реконструкції ансамблю центрального ядра.

4. Поперечний профіль ансамблю центральної площі.

5. Перспективи (види) головних точок сприйняття міста (реконструкція), фотофіксація збережених історичних фрагментів міста.

### **4.2. Пояснювальна записка**

Пояснювальна записка (текстова частина) є невід'ємною складовою КМР. До структури пояснювальної записки пред'являються кваліфікаційні вимоги за критеріями оцінки наукових дослідницьких робіт. Основними розділами пояснювальної записки є: вступ, огляд літератури і постановка проблеми, зміст роботи, висновки, опис проектних пропозицій. Проектно-дослідницькі роботи містять також експертну оцінку отриманих проектних рішень з комплексу факторів, вивчених у процесі аналізу ситуації проектування.

Обґрунтуванням вибору теми магістерської роботи є матеріали курсових проєктів, виконаних у 1 та 2 семестрах під час навчання в магістратурі.

Текстова частина повинна мати наступну внутрішню структуру: титульний аркуш, зміст роботи, вступ, основний виклад, висновки, перелік використаної літератури та інших джерел, додатки (в разі необхідності). Всі сторінки роботи, окрім титулу, отримують наскрізну нумерацію, починаючи з другої.

Зміст подається на початку роботи після титульного аркушу. Він має відтворювати в послідовному порядку всі складові частини КР (вступ, найменування розділів, підрозділів, висновки до них, загальні висновки, список використаної літератури та джерел, ілюстрації, додатки, географічні та іменні покажчики, умовні скорочення тощо). В обраній послідовності зазначаються початкові сторінки всіх складових частин тексту.

Вступ розкриває мотиваційну сутність і проблемний стан конкретної наукової задачі та доцільність її вирішення. В основних рисах вступ може бути намічений на початку роботи, однак в остаточній редакції готується вже після завершення КР. У вступі рекомендується навести загальну характеристику виконаної роботи у такій послідовності:

1. Актуальність теми і її обґрунтування. Висвітлюється місце даної проблеми в загальному контексті певної галузі архітектурних знань, її сутність і потенційне значення для науки та практики.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами кафедри, університету, галузі, наукових фондів, Академії архітектури та Спілки архітекторів України тощо;



3. Мета та задачі дослідження. Мета – це наперед визначений дослідником гіпотетичний результат, який має бути досягнутий в процесі виконання КМР. Досягається мета шляхом послідовного вирішення окремих задач. В цілому окремі задачі можуть віддзеркалювати або різнобічні аспекти дослідження, або його окремі стадії – фактологічну, аналітичну, теоретичну, експериментально-проектну.

4. Об'єкт і предмет дослідження. Під об'єктом дослідження розуміють, як правило, конкретне проблемне явище в сфері архітектурної практики - будівлі, споруди, творчі течії та стилі, конструктивні вирішення, різні складові елементи архітектурного середовища, тощо. Предмет дослідження – це певні властивості, характеристики, закономірності формування, функціонування, розвитку архітектурного об'єкту чи явища, дослідження і з'ясування яких дає змогу усвідомлено впливати на вдосконалення якісних властивостей об'єкту. Інакше кажучи, об'єкт – це вихідний дослідницький матеріал, предмет – сукупність знань про нього, які потребують поглиблення.

5. Межі дослідження (хронологічні, типологічні, функціональні, конструктивно-технологічні, географічні тощо). Попереднє визначення меж дослідження дозволяє магістранту досягти чіткої конкретизації як об'єкту, так і предмету дослідження, гармонізувати запланований обсяг робіт з ресурсом часу, відведеним на його виконання. В процесі роботи в залежності від широти та глибини виявленого дослідницького матеріалу межі дослідження можуть уточнюватися, як правило, - в напрямку звуження, але іноді можливе їх розширення.

6. Наукова новизна отриманих результатів. Магістрант має обґрунтовано пояснити, в чому вона конкретно полягає в порівнянні з існуючим дослідницьким досвідом, які нові відомості, досягнення, методики, закономірності вперше вводяться в науковий обіг. Тобто це є коротка характеристика нових наукових та науково-творчих рішень, запропонованих магістрантом особисто.

7. Практичне значення отриманих результатів. Слід коротко охарактеризувати можливі напрямки і способи використання результатів дослідження в різних сферах творчої архітектурної практики та теорії, в навчальному процесі вищої архітектурної школи, в реалізації урядових та регіональних програм, тощо.

8. Рекомендації про подальше наукове та практичне застосування результатів роботи. Поряд з такими рекомендаціями бажано також сформулювати невирішені питання, що потребуватимуть подальшого дослідження в майбутньому.

9. Апробація результатів роботи. Вказується, на яких наукових семінарах, конференціях, симпозіумах, з'їздах, тощо оприлюднювалися результати магістерського дослідження (за наявності).

10. Публікації (за наявності). Зазначається в скількох і в яких публікаціях висвітлювалися основні матеріали дослідження.

Основний виклад роботи може складатися з окремих одиниць тексту з дворівневою (розділи – підрозділи) або трирівневою (розділи – підрозділи – пункти або параграфи) структурою. Рекомендується структурувати виклад з наступних основних розділів першого рівня:

1. Стан дослідження наукової проблеми.
2. Основні методи дослідження.
3. Проведені теоретичні та концептуальні (експериментально-проектні) дослідження.
4. Аналіз і узагальнення отриманих результатів.
5. Висновки.

Кожний розділ може розподілятися на підрозділи та пункти (параграфи) відповідно до змістовної структури. В кінці кожного розділу бажано сформулювати конкретні проміжні висновки з узагальненням отриманих результатів по окремих частинах роботи.

Загальні висновки по всій роботі розкривають досягнення основної мети і ступінь вирішення сформульованих у вступі задач. Зазначаються способи і практичні шляхи можливого використання отриманих результатів в подальшому.

Перелік використаної літератури та джерел подається в алфавітному порядку з дотриманням нормативних вимог стосовно бібліографічного опису. У разі необхідності можливий поділ переліку на окремі складові частини, зокрема:

- бібліографія (літературні джерела);
- архівні джерела;
- інтернет-ресурси.

Посилання на використану літературу та джерела наводяться в тексті в квадратних дужках з зазначенням номера в переліку та сторінки (аркуша, інвентарного номера, тощо). Наприклад: [28, с.356].

Запозичені у інших авторів цитати подаються обов'язково в лапках «...відповідно до нормативних вимог та правил наукової етики».

Додатки до основного тексту при потребі можуть містити:

- ілюстративні матеріали допоміжного характеру;
- копії архівних і проектних документів;
- статистичну інформацію;
- акти обстежень;
- матеріали анкетувань і взірці запитників;
- переклади іншомовних текстів;
- інша дотична до теми інформація.

Текстова частина (пояснювальна записка) АМР оформлюється у вигляді зброшурованого, набраного на комп'ютері тому з аркушів формату А4 (два примірники). Орієнтовний обсяг текстової частини має складати орієнтовно 100 сторінок (поля: верхнє, ліве, нижнє – 20 мм, праве – 15 мм; шрифт – 14 кегель, через два інтервали). Заголовки структурних частин тексту першого рівня (вступ, назви розділів, висновки, додатки, тощо) набираються великими літерами симетрично до тексту. Заголовки розділів та підрозділів друкують малими літерами з абзацу (Розділ 1.; підрозділи 1.2, 1.3, ...; параграфи або пункти 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3...). Всі сторінки текстової частини нумеруються за наскрізним принципом арабськими цифрами в правому верхньому куті сторінки. Посилання на ілюстрації в тексті беруться в круглій дужки, наприклад: (див. рис.23, рис.12).

До тексту пояснювальної записки додається зменшена версія експозиції АМР.

До кожної теми атестаційної магістерської роботи склад пояснювальної записки уточнюється.

## **5. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ КМР**

### **5.1. Керівництво дипломним проектуванням**

Керівництво виконання КМР здійснюється провідними викладачами кафедри, що мають науковий ступінь або вчене звання і досвід роботи в галузі наукових досліджень в архітектурі та містобудуванні.

Керівник несе відповідальність перед університетом за якість і науковий рівень КМР, контролює обсяг і зміст дипломного проекту, своєчасне виконання основних розділів.

Керівник не повинен підміняти магістранта в рішенні принципових питань. Воля вибору методів рішення задач дослідження повинна бути визначена рамками сучасного підходу, апробованого матеріалами наявних наукових досліджень. Контроль за ходом виконання основних етапів магістерської роботи здійснює керівництво кафедри відповідно до графіка виконання КМР. Питання зміни теми магістерської дипломної роботи, її обсягу і спрямованості, а також своєчасність виконання основних розділів зважуються колегіально під час контрольних переглядів, що є обов'язковими як для магістранта так і для керівника.

## **5.2. Послідовність та етапи виконання основних розділів проекту**

Вихідним документом для початку виконання КМР є завдання на виконання атестаційної магістерської роботи. Детальна розробка завдання здійснюється самим магістрантом за погодженням з науковим керівником і консультантами за окремими розділами. Рекомендується продумати зміст завдання ще до затвердження теми і початку виконання КМР. Обґрунтовано укладене завдання – важлива запорука успішності подальшої роботи.

Послідовність виконання КМР фіксується в її основних етапах, визначених відповідно до наявного ресурсу часу та завдань, що потребують розв'язання. В узагальненому вигляді ці етапи передбачають:

1. Затвердження теми, підготовка завдання, його деталізація у вигляді робочої програми і календарного плану.
2. Розробка аналітичного розділу, систематизація вихідних матеріалів, формулювання робочої гіпотези і варіантне опрацювання ескіз-ідеї (аналітичної концепції).
3. Формулювання теоретичних висновків з проведеного аналізу об'єкта дослідження.
4. Конкретизація проектних принципів і варіантне опрацювання способів їх реалізації в експериментально-проектній частині КМР.
5. Графічне оформлення ілюстративної частини на планшетах, написання основного тексту і його редагування.

б. Завершення КР, збір підписів консультантів, отримання рецензій та відгуку керівника, допуск до захисту, захист КМР перед ЕК.

На першому підготовчому етапі роботи над темою студент вивчає літературні джерела з теми дослідження, разом з керівником проробляє методологічний апарат, визначає об'єктну і предметну області дослідження. Коли визначені цільові задачі дослідження, студент приступає до вивчення й аналізу вихідних даних. Результатом підготовчого етапу роботи над темою повинна бути обґрунтована методологічно і змодельована предметно гіпотеза (проектна концепція). Наприклад, дослідницька концепція теми «Композиційний каркас історичного міста» може бути представлена як система просторових доміант історичного центру міста, що визначає параметри включення і висоту побудови в межах зон композиційного впливу пам'яток архітектури. Гіпотеза будується на основі панорамних видових картин, що включають збережені і загублені висотні доміанти. Проекція зон композиційного впливу на планіметричну і ландшафтну підоснову центральної частини міста дає основу для локалізації дослідження стосовно до окремих ландшафтно-територіальних зон міста. Підготовчий етап магістерської роботи повинний закінчитися складанням робочої гіпотези дослідження. Для теоретичних робіт робоча гіпотеза повинна бути зіставлена з фактологічними даними (наприклад, з фактами історії архітектури), представленими у вигляді таблиць; обмірних, проектних, архівних матеріалів; описів та ін.). Для проектно-дослідницьких робіт це може бути графічна модель.

Зміст другого аналітичного (експериментального) етапу роботи визначається темою дослідження. Загальні рекомендації до виконання полягають у наступному;

1. При виборі методики дослідження в роботах теоретичного характеру необхідно враховувати кінцевий результат роботи, для оптимальної вибірки фактів, на основі яких моделюється експеримент.

2. Результати аналітичного розділу магістерської роботи представляються в окремому розділі. У залежності від змісту дослідження вони можуть бути представлені у вигляді таблиць, картограм, планограм, схем, моделей, супроводжуваних описами.

3. У розділах пояснювальної записки у вступі повинні бути зазначені прізвища всіх учасників - осіб та організацій, причетних до розробки даної теми.

Наприклад, вихідні дані до розробки варіантів реконструкції історичного центру міста, отримані в Управлінні містобудування та архітектури станом на вересень 2021 р.

Третій розділ КМР містить виклад проектну концепцію на основі результатів дослідницьких розділів теми. Експозиційна площа – близько 50% графічної частини. Основні етапи розробки проектною частини і методика їх виконання включають стадії ескіза-ідеї, розробки ескіза об'єкта проектування, ескізу експозиції, графічне оформлення проекту з використанням відповідних графічних редакторів.

Проектна частина КР повинна містити як містобудівні й архітектурні розробки, так і конструктивні рішення, у залежності від встановлених критеріїв оцінки проектних завдань.

Ескіз експозиції дипломної роботи складається для уточнення обсягу і масштабів основних її частин, особливо проектного розділу, що свідчить про підготовленість студента до роботи в галузі проектування. При розробці ескізу експозиції необхідно відокремити дослідницьку (аналітичну) частину від проектною (концертуальною). Затвердження ескізу-ідеї й ескізу експозиції здійснює керівник. Стосовно загального обсягу виконаної роботи цей етап розробки проекту оцінюється до 50%.

В міру уточнення змісту проектною частини роботи, формується обсяг і уточнюється склад розділів пояснювальної записки.

Завершальний етап виконання дипломного проекту включає:

- виконання ескізу графічного оформлення проекту;
- виконання спеціальних розділів проекту;
- підрахунок техніко-економічних показників;
- експертну оцінку проекту як обґрунтування результатів аналітичної частини роботи;
- графічне оформлення схем, креслень, перспектив (візуалізацій);
- оформлення пояснювальної записки;
- виконання макету.

Аркуші (аркуш) графічного матеріалу доповнюються штампами навчального закладу з назвою теми КМР, прізвищем та ініціалами магістранта, керівника, рецензента. Перед захистом проекту планшети

і пояснювальна записка повинні бути підписані дипломником, керівником, консультантами.

Закінчена КМР, що включає графічну частину, пояснювальну записку, макет об'єкту проектування, є цілісною роботою.

Перегляд ходу виконання і готовності проекту до захисту проводиться згідно з графіком контрольних переглядів, що затверджується на засіданні кафедри разом із завданням до розробки магістерської дипломної роботи.

Після завершення роботи над КМР студент-дипломник передає її керівнику та рецензенту для підготовки відгуку і рецензії – відповідно.

## **6. ПІДСУМКОВА АТЕСТАЦІЯ**

Підсумкова атестація відбувається шляхом прилюдного захисту завершеної КМР перед Екзаменаційною комісією (ЕК).

Захисту роботи перед ЕК передують її розгляд та схвалення науковим керівником, що засвідчується його підписами на титулі текстової частини та на демонстраційних ілюстраціях. Після схвалення керівником КМР в незброшурованому вигляді разом з відгуком керівника подається завідувачу кафедри, який доручає одному з членів кафедри прорецензувати роботу і організовує її обговорення на засіданні кафедри. Це обговорення може відбуватися у формі попереднього захисту з доповіддю магістранта (магістрантів). В разі позитивного рішення кафедри КМР брошурується і разом з рішенням кафедри передається в ЕК для подальшого захисту у визначений термін.

У разі негативного рішення кафедри витяг з протоколу засідання передається директору інституту для прийняття остаточного рішення.

Умовами допуску КМР до захисту є успішне виконання програми магістерської підготовки, позитивні відгуки наукового керівника, рецензента та затвердження КР завідувачем випускаючої кафедри.

Захист КМР є заключним етапом дипломного проектування.

До ЕК до початку захисту атестаційної магістерської роботи подаються такі документи:

- довідка з деканату інституту про виконання студентом навчального плану і оцінки, одержані ним з теоретичних дисциплін, курсових проектів і робіт;
- відгук керівника дипломного проекту;
- рецензія на дипломний проект;
- допуск до захисту у вигляді витягу з протоколу випускаючої кафедри;
- заява щодо самостійності виконання випускної кваліфікаційної роботи;
- акт перевірки випускної кваліфікаційної роботи на наявність текстових збігів.

Процедура захисту передбачає: оголошення секретарем ЕК довідки про академічну успішність магістранта та його характеристики, стисло доповідь студента з викладом основних положень КМР (до 15 хвилин), запитання членів ЕК та відповіді на них, оголошення відгуків наукового керівника та рецензента, заключне слово магістранта.

На доповідь змісту КМР відводиться до 15 хвилин. У доповіді коротко викладається суть проблеми, обґрунтування гіпотези і короткий зміст основних розділів аналітичної частини роботи, основні висновки. Коментарі до проектної частини дипломної роботи включають характеристику проектного рішення за тими критеріями, що визначають його ефективність і оригінальність.

Результати захисту КМР оголошуються в той же день після оформлення протоколів засідання ЕК.

## 6. ЛІТЕРАТУРА

1. Бархин М. Г. Методика архитектурного проектирования. М. : Стройиздат, 1982. 224 с. ( наступні видання).
2. Гаврилюк С. Історичне пам'яткознавство Волині, Холмщини і Підляшшя (XIX – початок XX ст.). Луцьк : «Вежа», 532 с.
3. Грушко И. М., Сиденко В. М. Основы научных исследований. Изд.3-е. Харьков: Вища школа, 1983. 224 с.
4. Дмитренко А. Ю., Кузьменко Т. Ю. Методика архитектурного проектирования : навч. посіб. Полтава : Нац. ун-т імені Юрія Кондратюка, 2020. 311 с.



5. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Вип.3. К. : Видавничий дім „Професіонал”, 2005. 240 с.
6. Лаврик Г. І. Основи системного аналізу в архітектурних дослідженнях і проектуванні. К. : КНУБА, 2002. 140 с..
7. Здобувачу наукового ступеня : методичні рекомендації / Упорядник С. В.Сьомін. К. : МАУП, 2002. 184 с.
8. Тімохін В. О., Бавикін Є. М. Методичні рекомендації до виконання магістерської роботи для студентів архітектурного факультету, спеціальності 8.120103 „Дизайн архітектурного середовища”. К. : КНУБА, 2001. 25 с.
9. Фомін І. О. Основи теорії містобудування. К. : Наукова думка, 1997.